آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۷۸۸
یکشنبه
۱۴۰۲•۱۲•۲۰
۲۹ شعبان ۱۴۴۵/ ۱۰ مارس ۲۰۲۴

یادداشت

آدرس غلط

محمود جامساز
اقتصاددان

مقوله دستمزد و تناسب آن با تورم، موضوع چالش‌برانگیزی بوده که از سال‌ها پیش ادامه یافته است به‌رغم ماده ۴۱ قانون کار، هیچگاه رشد دستمزد با افزایش نرخ تورم متناسب و سازگار نبوده است. به نظر می‌رسد که دولت‌ها به شرایط زندگی کارکنان توجه نداشته‌اند و بیش‌ترین منابع کشور را اعم از بودجه‌ای و فرابودجه‌ای به بهای ناترازی مستمر بودجه‌های سالیانه، خلق نقدینگی و تورم، تضعیف پول ملی، عقب ماندگی حقوق ودستمزد از تورم و بالتبع فروغلتیدن اکثریت آحاد جامعه کارگری در فقر، به‌خود اختصاص داده است. وقتی بودجه سال جاری با ۴۵ درصد افزایش بسته می‌شود، به‌این مفهوم است که دولت از همان ابتدا تورم ۴۵ درصدی را در نظر داشته، اما آگاهانه با توجیه اینکه افزایش حقوق و دستمزد، هزینه تولید کالاوخدمات را افزایش ومنجر به تورم و ایجاد مارپیچ دستمزد قیمت می‌شود، حقوق و دستمزدها را به تناسب رشد تورم افزایش نداده است. این به مفهوم آن است که دولت چشم خود را بر رنجی که اکثریت آحاد جامعه زیر بار طاقت‌فرسای هزینه‌های معیشت و مسکن و هزینه‌های ثانویه متحمل می‌شود، می‌بندد و آگاهانه به پیشباز ناترازی بودجه به پشتوانه منابع نشر اسکناس می‌رود، اما در برابر تقاضای افزایش حقوق و دستمزد با توجیه تورم‌زا بودن آن مقاومت می‌کند، زیرا فی‌الواقع خود و نهادهای حکومتی که بعنوان بزرگ‌ترین کارفرما اکثریت نیروی کار را در استخدام دارند با توجیه بروز تورم، تمایلی به افزایش حقوق و دستمزد ندارند. در حالیکه ریشه اصلی تورم در سیاستگذاری‌های اقتصادی است. اما دولت در بروز تورم آدرس غلط می‌دهد. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ هم نرخ تورم بسیار خوش‌بینانه ۳۰ درصد هدفگذاری شده، حال آنکه همه عوامل بروز تورم همچنان فعالند. مرکز پژوهش‌های مجلس کسر بودجه سال ۱۴۰۳ را ۱۱۳۴ تریلیون تومان برآورد کرده که بسیار بیش از کسر بودجه سال جاری است، که به نقل از رئیس سازمان برنامه و بودجه در هفت ماهه امسال به ۴۰۰ تریلیون تومان رسید و قطعا تا پایان سال از ۶۰۰ تریلیون تومان فراتر خواهد رفت. لذا به‌دلیل کمبود منابع ارزی و ریالی و ناتوانی بانک مرکزی در اعمال سیاست‌های ضد تورمی، باید در انتظار نشر اسکناس، رشد پایه پولی، افزایش حجم نقدینگی، افزایش قیمت دلار که از عوامل اصلی بروز و رشد تورم‌اند باشیم، اینجانب اثر رشد دستمزد بر قیمت‌ها را نفی نمی‌کنم، اصولا هرگونه افزایش در هزینه‌های تولید منجر به بالا رفتن قیمت‌ها می‌شود، اما اینکه چرا هزینه‌های تولید بالا می‌رود معطوف به حجم مداخلات حاکمیت‌ها و دولت‌ها در اقتصاد و صرف منابع محدود در جهت دستیابی به‌اهداف سیاسی و در نتیجه خارج شدن از ریل توسعه پایدار و باز ماندن از تأمین آسایش و رفاه و امنیت خاطر جامعه است. بدیهی است محدودیت‌های منابع در راستای پوشش هزینه‌های گزاف دیوانسالاری منجر به ناترازی‌های هزاران میلیارد تومانی می‌شود که تأمین آن تورم و کاهش قدرت خرید را بر جامعه تحمیل می‌کند که اولین آسیب دیدگان آن کثیر حقوق و دستمزد بگیران و سایر اقشار آسیب پذیر جامعه هستند. لذا چنانچه سیاست‌های اقتصادی دولت از سیطره تصمیمات سیاسی رها شود و ردیف‌های مصارف نهادهای فرا دولتی از بودجه حذف گردد، قطعا با اعمال انتظام مالی در اجرای بودجه تورم مهار خواهد شد. یکی از علل کاهش رشد اقتصادی، استمرار رشد تورم است لذا با مهار تورم و مدیریت مبتنی بر دانایی با بهره‌گیری صحیح از عوامل تولید، رشد اقتصادی، اشتغال و درآمد ملی افزایش یافته و با افزایش تولید قیمت‌ها نیز متعادل خواهد شد. و مسابقه بین دستمزد و تورم از بین خواهد رفت. دولت‌ها باید بپذیرند که مهم‌ترین وظیفه و تکلیف آنها تامین امنیت و آسایش و رفاه جامعه است. امنیت و رفاه جامعه یعنی اینکه آحاد جامعه از آزادی‌ها و فرصت‌های برابر برخوردار باشند و در ازای دریافت حقوق ومزد و درآمد خود قادر باشند ملزومات زندگی و در مجموع نیازهای مبرم و ثانویه خود را در حد متعارف بدون دغدغه از آینده تامین کنند. وقتی اکثریت جامعه زیر بار تورم قادر به تأمین معیشت و مسکن و سایر نیازهای خود در حد معقول نباشند، جامعه در فشار قرار می‌گیرد و از نظر روحی و روانی آسیب می‌بیند و امنیت خاطر شهروندان مختل می‌شود که آثار و تبعات اجتماعی و روانی مخربی به همراه دارد. بر اساس مطالعات منابع مختلف کارگری و رسمی خط فقر در یک خانوار ۴ نفره بین ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان برآورد شده است و این در حالی است که حقوق اکثریت جامعه پائین‌تر از خط فقر است،. حداقل حقوق در سال جاری ۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان است لذا حتی اگر ۲۰ درصد هم به آن اضافه کنیم نهایتا می‌شود ۱۰ میلیون تومآنکه تا عدد خط فقر فاصله زیادی دارد. لذا اکثریت جامعه قادر به‌تأمین نیازهای معیشتی درمانی، آموزشی و بهداشتی خود نیستند. تورم مستمر همچون عفریتی بر زندگی آنان سایه افکنده و نور امید دستیابی به‌آینده بهتر را در دل آنان به سردی گراییده است. اقتصاددانان در سال‌های اخیر میزان شادکامی ملت‌ها را بر مبنای متغیرهای اقتصادی و سیاسی و اجتماعی تأثیرگذار بر شیوه زندگی آحاد جوامع، به‌صورت کمی تحت عنوان شاخص شادی محاسبه ومنتشر می‌کنند. استمرار سیاست‌های داخلی و خارجی دولت‌ها که اسباب فقر را فراهم آورده بی‌تردید بر حجم تلنبار شده نارضایتی‌ها و مطالبات اقتصادی و اجتماعی انباشت شده آنان می‌افزاید و شکاف بی‌اعتمادی را عمیق‌تر می‌سازد.

بهمن آرمان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

سال آینده با شرایط پیچیده اقتصادی مواجه خواهیم بود

در زمینه جذب سرمایه خارجی کوتاهی کرده‌ایم

آرمان ملی- احسان انصاری: با توجه به شرایط داخلی و مناقشاتی که ایران در عرصه بین‌المللی دارد و از طرف دیگر تصمیماتی که تیم اقتصادی دولت در داخل کشور می‌گیرد چه چشم‌اندازی از نظر اقتصادی در سال ۱۴۰۳ پیش روی جامعه ایران است؟ این سؤالی است که «آرمان ملی» در گفت‌وگو با دکتر بهمن آرمان، اقتصاددان به تحلیل و بررسی آن پرداخته است. دکتر آرمان معتقد است: «اگر بخواهیم واقع‌بینانه به موضوع نگاه کنیم بهبود وضعیت اقتصادی کشور و مردم منوط به حل مناقشات بین‌المللی ایران است و تا زمانی که این مناقشات حل نشود نمی‌توان نسبت به بهبود وضعیت چندان امیدوار بود. در شرایط کنونی ایران ارتباطی با بازارهای پولی و سرمایه‌ای جهان ندارد و به همین دلیل کمتر کشوری حاضر است تأمین مالی پروژه‌های ایران را برعهده بگیرد چه برسد به کشورهای اروپایی، ژاپن و کره جنوبی.» در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

با توجه به شرایط داخلی و بین‌المللی چه چشم‌انداز اقتصادی برای کشور در سال ۱۴۰۳ متصور هستید؟

پس از انقلاب به دلیل عدم ارتباط ایران با شرکت‌های بین‌المللی و استفاده از تکنولوژی آنها هنوز نتوانسته ذخایر جدیدی در زمینه نفت، گاز و... کشف کند. با این وجود ایران از نظر تنوع مواد معدنی جزء ۱۰ کشور نخست جهان به شمار می‌رود. ایران همچنین دارای چهارمین منابع کشف شده نفت در جهان است. اگر بخواهیم واقع‌بینانه به موضوع نگاه کنیم بهبود وضعیت اقتصادی کشور و مردم منوط به حل مناقشات بین‌المللی ایران است و تا زمانی که این مناقشات حل نشود نمی‌توان نسبت به بهبود وضعیت امیدوار بود. در شرایط کنونی ایران ارتباطی با بازارهای پولی و سرمایه‌ای جهان ندارد و به همین دلیل کمتر کشوری حاضر است تأمین مالی پروژه‌های ایران را برعهده بگیرد چه برسد به کشورهای اروپایی، ژاپن و کره جنوبی. بخش بزرگی از منابع ارزی ناشی از صادرات ما قابل بازگشت به داخل کشور نیستند. من معتقدم بودجه‌ای که برای سال آینده در نظر گرفته شده دارای نقایصی است و بخش‌های مهمی از منابع پیش بینی شده در بودجه محقق نخواهد شد. در چنین شرایطی دولت با کسری بودجه مواجه خواهد شد و مجبور می‌شود اسکناس بدون پشتوانه چاپ کند. همه این موارد دست به‌دست هم می‌دهد تا نرخ تورم در سال آینده افزایش پیدا کند. در چنین شرایطی سوداگری مالی در بخش مسکن و ارز و طلا افزایش پیدا خواهد کرد. من معتقدم دولت در تدوین بودجه سال ۱۴۰۳ دیدگاه توسعه‌ای نداشته و به مقوله توسعه توجه نکرده است. این در حالی است که دولت به راحتی می‌تواند از طریق اوراق سپرده ویژه به جای سپرده عام که مشخص نیست منابع مالی آن در چه زمینه‌ای هزینه می‌شود اقدام به استفاده از این ابزار کارآمد کند به همین دلیل من معتقدم چالش‌های اقتصادی امروز جامعه ایران همچنان ادامه خواهد داشت.

چه چشم‌اندازی را برای اقتصاد در سال آینده مشاهده می‌کنید؟

باید به این واقعیت اذعان کرد که تنش‌های موجود در روابط خارجی ایران همچنان به‌عنوان مانع مهمی در ارتباط اقتصاد ایران با کشورهای جهان و همچنین بهبود وضعیت اقتصادی مردم وجود دارد. ما از نیمه دولت اصلاحات تا امروز دارای پایین‌ترین میزان سرمایه‌گذاری نسبت به تولید ناخالص کشور هستیم. این اتفاق درباره همسایه‌های ما وجود ندارد. به‌عنوان مثال به‌رغم اختلافات عمیقی که بین ترکیه، اسرائیل و عربستان وجود دارد آقای اردوغان به دلیل اینکه نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی دارد به عربستان و امارات متحده عربی سفر می‌کند و تلاش می‌کند مسئولان این کشورها را برای سرمایه‌گذاری در ترکیه تشویق کند. این در حالی است که ایران به‌رغم اینکه قیمت نفت افزایش پیدا کرده و قادر به صادرات نفت خود نیز نیستیم و از شرایطی که در بازارهایی جهانی به وجود آمده استفاده چندانی نمی‌کنیم. به صورت طبیعی هنگامی که ما پول نداشته باشیم وارداتی نیز در کشور صورت نمی‌گیرد. اگر واردات نیز صورت نگیرد که به صورت طبیعی عوارض گمرکی، سود بازرگانی و امثالهم نیز گرفته نمی‌شود. مهم‌ترین آسیبی که این نوع شیوه اداره اقتصاد کشور به کشور وارد می‌کند این است که تعطیلی مقطعی یا کامل بسیاری از طرح‌های توسعه‌ای است. به عنوان مثال آزادراهی مانند آزاد راه اصفهان به شیراز که در حدود ۲۲۰ کیلومتر است نباید ۱۵ سال طول بکشد و بلکه براساس استانداردهای جهانی باید حداکثر در طول دو سال به پایان برسد. این مسائل مشکلاتی را برای کشور به وجود آورده است. مشکلاتی نیز در اقتصاد کشور وجود دارد که ارتباطی با تحریم‌ها و وضعیت قیمت ارز در کشور ندارند. به عنوان مثال آزادراه‌ها، ساخت راه‌آهن و ساخت مسکن می‌توانند در کشور صورت بگیرد. در این زمینه ابزارهای کافی نیز تهیه شده که از طریق شرکت‌های سهامی عام پروژه محور این اقدامات صورت بگیرد و نه از طریق دولت. با این وجود سازمان بورس و اوراق بهادار به دلیل ضعیف مدیریتی نمی‌تواند زمینه‌های این اقدامات را به وجود بیاورد.

سهم چالش‌های بین‌المللی را در چشم انداز اقتصادی سال آینده بیشتر می‌دانید یا سیاست‌های اقتصادی داخلی را؟

کشورهای زیادی وجود دارد که تمایل دارند در صنایع ایران اعم از صنعت فولاد، پتروشیمی، ساخت پالایشگاه و ساخت واحدهای کشت و صنعت سرمایه‌گذاری کنند. بر اساس مطالعاتی که در استانداری خوزستان انجام‌گرفته بازار میوه و صیفی جات قطر تنها در حدود ۹ میلیارد دلار است. این در حالی است که ایران حتی سهمی در حدود ۵۰۰ میلیون دلار نیز از آن ندارد. کشورهای حاشیه خلیج‌فارس برای اینکه کانال سوئز را دور بزنند به ایران پیشنهاد دادند که آزادراهی را با همکاری کشور ایتالیا بسازند که بندر امام را با عبور از استان‌های محرومی مانند خوزستان، لرستان، کرمانشاه و آذربایجان عبور می‌کند و درنهایت به شبکه آزادراهی بازرگان اتصال پیدا می‌کند که این شبکه آزادراهی درنهایت به شبکه آزادراهی اروپا می‌رسد و درنتیجه صادرات و واردات این کشور شکل راحت‌تری به خود می‌گیرد. در چنین شرایطی دولت ایران هنوز اقدام مناسبی در این زمینه نداشته و از چنین فرصتی به سود خود استفاده نکرده است. نکته دیگر آنکه کشور هند که از حمله روسیه به اوکراین حمایت می‌کند تصمیم گرفته صادرات برنج و سایر محصولات خود را از طریق بندر چابهار به روسیه انجام بدهد. این کشور اعلام کرده که این رویکرد باعث کاهش ۵۰ درصدی هزینه حمل‌ونقل می‌شود. در زمان دولت ترامپ که ایران با تحریم‌های بین‌المللی از سوی آمریکا مواجه شد اعلام شد که بندر چابهار جز موارد تحریمی نخواهد شد و هند می‌تواند سرمایه‌گذاری ۲۵۰ میلیون دلاری خود را در این بندر انجام بدهد. با این وجود هندی‌ها از ترس تحریم‌ها این کار را انجام ندادند و درعین حال راه‌آهنی که قرارگاه خاتم‌الانبیا از چابهار به زاهدان کشیده یک خطه است و به هیچ‌عنوان پیش‌بینی دوخطه بودن این مسیر حتی در تونل‌ها نیز نشده است.

> **ایران کشوری است که دارای یک موقعیت استثنایی در زمینه ترانزیت است. برخی از کارشناسان برجسته بین‌المللی عنوان می‌کنند که چنانچه موقعیت ترانزیتی ایران در حال احیا شدن باشد و از بندر چابهار به آسیای میانه و از طریق بندر امام به مرز بازرگان متصل شود که دروازه ورود به اتحادیه اروپاست در عمل کانال سوئز از حیز انتفاع می‌افتد**

با حضور برخی چهره‌های تندروها در مجلس به چه میزان به حل مناقشات بین‌المللی خوشبین هستید؟

شرایط پیچیده‌تر از گذشته شده است. ایران کشوری است که صادرکننده مواد خام به جهان است و به دلیل تحریم‌ها قدرت و توانایی این را ندارد که به‌رغم اینکه بزرگ‌ترین تولیدکننده زعفران جهان است آن را با برند خود به بازار جهانی عرضه کند. ما برای حفظ تمدن ۱۰ هزارساله ایران ناچار هستیم با توجه به تکنولوژی‌هایی که فعلاً فقط در اختیار کشورهای غربی است بین ۵ تا ۷ میلیارد مترمکعب آب از دریا شیرین سازی و به فلات مرکزی ایران منتقل کنیم. ایران کشوری است که دارای یک موقعیت استثنایی در زمینه ترانزیت است. برخی از کارشناسان برجسته بین‌المللی عنوان می‌کنند که چنانچه موقعیت ترانزیتی ایران در حال احیا شدن باشد و از بندر چابهار به آسیای میانه و از طریق بندر امام به مرز بازرگان متصل شود که دروازه ورود به اتحادیه اروپاست در عمل کانال سوئز از حیزانتفاع می‌افتد. اگر ما بخواهیم از موقعیت ترانزیتی خود استفاده کنیم روسیه آن را برنمی‌تابد. از سوی دیگر کشورهای عربی نیز شاید ازنظر اقتصادی از این تغییر استقبال کنند اما کشوری مانند مصر دوست ندارند موقعیت ترانزیتی که به‌واسطه کانال سوئز دارد را به ایران منتقل کند. چینی‌ها نیز به دنبال منابع غنی افغانستان هستند که در شرایط کنونی در اختیار طالبان قرارگرفته است. در این زمینه، چینی‌ها حتی حاضر هستند با گروه‌های که هیچ‌کس آنها را به رسمیت نشناخته وارد مذاکره شوند تا جاده ابریشم را به‌جای اینکه از مسیر سنتی خود یعنی ایران عبور بدهند به سمت افغانستان و پاکستان بکشانند تا منافع‌شان تأمین شود.

> **به صورت طبیعی هنگامی که ما پول نداشته باشیم وارداتی نیز در کشور صورت نمی‌گیرد. اگر واردات نیز صورت نگیرد که به صورت طبیعی عوارض گمرکی، سود بازرگانی و امثالهم نیز گرفته نمی‌شود. مهم‌ترین آسیبی که این نوع شیوه به کشور وارد می‌کند این است که تعطیلی مقطعی یا کامل بسیاری از طرح‌های توسعه‌ای است به عنوان مثال آزادراهی مانند آزادراه اصفهان به شیراز که در حدود ۲۲۰ کیلومتر است نباید ۱۵ سال طول بکشد و بلکه براساس استانداردهای جهانی باید حداکثر در طول دو سال به پایان برسد**

نگـره

سایه جنگ غزه بر کریدور خاورمیانه

منافع پنهان هند و عربستان در منطقه

هنگامی که خبر اجرای کریدور اقتصادی هند- خاورمیانه- اروپا (IMEC) در جریان اجلاس سران گروه ۲۰ که هند میزبان آن در سپتامبر ۲۰۲۳ بود به طور رسمی اعلام شد، احساس هیجان در میان همه کشورهای شریک محسوس بود. در حالی که منافع استراتژیک هند، امارات متحده عربی، عربستان سعودی و سایر شرکا که به طور فعال به دنبال جایگزین‌های زنجیره تامین برای مقابله با نفوذ فزاینده چین است، چنین طرح اغواگرایانه‌ای به دلیل تغییرات ژئوپلیتیک اخیر در خاورمیانه امری با اهمیت لحاظ می‌شود. در همین راستا رایزنی‌های محرمانه اسرائیل و عربستان سعودی که توسط ایالات متحده تسهیل می‌شد، به عنوان فصل جدیدی در ژئوپلیتیک جهان عرب لقب گرفت. با این حال، روابط آشفته اسرائیل و عربستان پس از حمله تلافی جویانه اسرائیل، شرایط را پیچیده‌تر کرد.

موانع پنهان در مسیر اجرای کریدور

با توجه به اینکه طرح کریدور، پیشنهاد اتصال الحدیثه در عربستان سعودی به شهر ساحلی حیفا در سرزمین‌های اشغالی را مطرح کرده، نکاتی مبنی بر اینکه این توافق در مسیر درستی قرار دارد، وجود دارد. هندو بیزینس در این باره نوشت، بیانیه وزارت خارجه عربستان سعودی نشان داد که این کشور روابط دیپلماتیک با تل آویو برقرار نخواهد کرد مگر اینکه راه‌حل دو کشوری حاصل شود. این گزاره به برنامه‌های ایالات متحده برای تغییر وضعیت موجود خاورمیانه و اجرای طرح کریدور ضربه زده است. تیرگی روابط عربستان و اسرائیل به منافع استراتژیک دهلی نو نیز آسیب وارد کرده است. با این حال، هند در موقعیتی قرار دارد که می‌تواند روابط خود را با کشورهای خلیج فارس تقویت کند. در دولت مودی، روابط با عربستان سعودی فصل تازه‌ای را تجربه می‌کند. از زمان تأسیس شورای همکاری خلیج فارس، راهبردی هند و عربستان سعودی در سال ۲۰۱۹ با تعاملات دوجانبه محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی با مودی در حاشیه اجلاس سران گروه ۲۰، روابط دوجانبه دو بازیگر را شکوفا کرده است. از آنجا که هم عربستان سعودی و هم امارات متحده عربی در حال تنوع بخشیدن به اقتصاد خود از نفت هستند، دهلی نو برای منافع ژئواکونومیکی ریاض و ابوظبی حیاتی است و تضمین استقرار آرامش در خاورمیانه بر همکاری سه جانبه این سه کشور متکی خواهد بود. به ادعای ناظران و بر اساس توافق آبراهام، ایالات متحده میانجی توافقی شد که به هند کمک کرد همکاری سه جانبه خود را بین دو شریک قدیمی خود- اسرائیل و امارات متحده عربی افزایش دهد. از زمانی که توافق بین تل‌آویو و ابوظبی میانجی‌گری شد، دو پیشرفت مهم به هند کمک کرد - گروه‌ای یو تو یو متشکل از اسرائیل، هند، امارات متحده عربی و ایالات متحده، و انبوه توافق‌هایی که پس از آن منجر به بهبود ابتکارات تجاری سه‌جانبه شد.

فرصت سازی دهلی نو

تأسیس ای یو تو یو در راستای سرمایه‌گذاری ۲ میلیارد دلاری و کمک به فناوری برای ابتکارات کشاورزی در گجرات و مادهیا پرادش طراحی شده بود. علاوه بر این، پشتیبانی شرکای ای یو تو یو نیز برای پروژه انرژی تجدیدپذیر هیبریدی در گجرات ارائه شده است. فراتر از ای یوتویو، بهبود روابط اسرائیل و امارات به راه‌اندازی کریدور غذایی هند- خاورمیانه، یک زنجیره تامین مواد غذایی انعطاف پذیر که امنیت غذایی را تضمین می‌کند، کمک کرد. چندین تحلیلگر به تلاش عربستان سعودی برای دستیابی به یک توافق هسته‌ای غیرنظامی اشاره کرده‌اند که از سال ۲۰۱۲ با ایالات متحده در حال انجام است. این مولفه فرصتی را برای هند فراهم می‌کند تا با استفاده از تجربه خود در مذاکره، به عربستان سعودی در دستیابی به یکی از اهداف استراتژیک اصلی خود کمک کند. این گزاره می‌تواند راه را برای ایجاد یک توافق سودمند دوجانبه با دهلی نو که به دنبال کاهش مواضع تند ریاض در قبال اسرائیل است، و در نتیجه تحقق اجرای کریدوریاری رساند. ناظران مدعی‌اند، همسویی منافع هند با عربستان سعودی فرصتی اساسی برای تحقق کامل پتانسیل کریدور و به طور مؤثری شکاف بین جاه‌طلبی‌های ژئوپلیتیک والزامات اقتصادی را پر می‌کند. لحظه کنونی نیازمند اقدام قاطع هند با تاکید بر سیاست به غرب نگاه کن است و عربستان سعودی به عنوان یک شریک کلیدی در این تلاش ظاهر می‌شود. در حالی که هند به طور سنتی رویکرد محتاطانه‌ای را در قبال جهان عرب حفظ می‌کند، زمان آن فرا رسیده که دهلی نو از قدرت دیپلماتیک خود برای پیشبرد منافع استراتژیکش استفاده کند، که به اجرای موفقیت آمیز طرح کریدور بستگی دارد.